

Ceratina cyanea: cam2
Chelostoma campanularum: cam2, cam3
Chelostoma distinctum: cam2
Chelostoma rapunculi: cam2, cam3
Halictus maculatus: eys2
Halictus rubicundus: cam2, eys2
Halictus scabiosae: cam2
Heriades truncorum: vijl1
Hylaeus confusus: vijl1
Hylaeus hyalinus: vijl1
Lasioglossum albidus: eys2
Lasioglossum calceatum: cam2
Lasioglossum leucozonium: cam2, eys2
Lasioglossum malachurum: cam2
Lasioglossum minutulum: cam3
Lasioglossum morio: cam2, cam3, eys1
Lasioglossum pauxillum: cam2, cam3, eys2
Lasioglossum punctatissimum: cam2
Lasioglossum quadrinotatum: cam2
Lasioglossum sexnotatum: eys2
Lasioglossum villosulum: eys1, eys2
Lasioglossum zonulum: eys2
Macropis fulvipes: cam2
Nomada flavoguttata: cam3
Nomada fucata: eys2, cam3
Nomada striata: cam2, cam3, vijl1
Osmia aurulenta: eys2
Osmia bicolor: cam2
Osmia leucomelana: cam3
Osmia niveata: cam2, cam3
Osmia rufa: vijl1
Sphcodes crassus: cam2, cam3
Sphcodes gibbus: cam3
Sphcodes monilicornis: cam2, cam3
Sphcodes puncticeps: cam2
Sphcodes rubicundus: cam2, cam3
Megachile circumcincta: cam2

COLEOPTERA – kevers

J.G.M. Cuppen, O. Vorst, F. van Nunen,
 Th. Heijerman, M.B.P. Drost, R.P. Jansen,
 J. Muilwijk & J.C. van de Sande

De lijst omvat naast de waarnemingen van de auteurs ook gegevens van B. Aukema, P-p. Chen en A. Threels. De volgorde van de families en de soorten is gebaseerd op de catalogus die gebruikt wordt in het programma Orde. De naamgeving van de soorten is in hoofdlijnen gebaseerd op Lucht (1987), Lohse & Lucht (1989, 1992), Drost et al. (1992), Beenen & Winkelman (1993) en Heijerman (1993), daarnaast op enkele artikelen met betrekking tot specifieke genera of soorten. In de catalogus van Brakman (1966) worden 3830 keversoorten uit Nederland gemeld, waarvan liefst 3156 uit de provincie Limburg. Aan het einde van de vorige eeuw was het aantal gepubliceerde Nederlandse keversoorten opgelopen tot 4044 (Vorst & Huijbregts 2001) en inmiddels zijn er al weer enkele tientallen bijgekomen. De onderstaande lijst vermeldt 871 taxa (19% van de Nederlandse soorten), waarvan er 42 niet uit Limburg gemeld worden door Brakman (1966), noch voorkomen in de verslagen van de recente NEV-

zomerbijeenkomsten te Mechelen 1991 (Vorst et al. 1992), Hunsel 1999 (Cuppen et al. 2000) en Herkenbosch 2002 (Cuppen et al. 2003a). Soorten die niet in bovengenoemde publicaties gemeld worden, worden voorafgegaan door een getal dat verwijst naar andere gepubliceerde bronnen; waarnemingen van in totaal 22 soorten zijn gepubliceerd in: 1: Turin (2000), 2: Vorst (2003), 3: Vorst (2004), 4: Van Stuijvenberg (1997), 5: Drost (2008), 6: Van Aartsen & Heijerman (1992), 7: Vorst (2008), 8: Cuppen et al. (2003b), 9: Cuppen et al. (2004), 10: Cuppen & Vorst (2006), 11: Brakman (1968), 12: Beenen & Winkelman (1992), 13: Beenen & Winkelman (2002), 14: Heijerman & Alders (2001), 15: Heijerman (2002), 16: Heijerman (1993), 17: Heijerman (2007), 18: Heijerman (2004). Het getal 99 voorafgaand aan een soort verwijst naar ongepubliceerde bronnen. Twintig soorten zijn nog niet eerder voor de provincie Limburg gepubliceerd. Hiervan waren twaalf soorten wel al bekend uit Limburg maar nog niet eerder gepubliceerd. Slechts acht soorten kunnen derhalve aan de lijst van de provincie Limburg worden toegevoegd. Op kevergebied is Limburg vanouds de best onderzochte provincie met tevens de langste lijst, vanwege de sterk afwijkende biotopen in Zuid-Limburg ten opzichte van de rest van ons land. Bij enkele soorten staan een of meerdere vindplaatsen tussen haakjes. In deze gevallen is de determinatie tot op het genus wel betrouwbaar, maar niet de soort. Het betreft meestal larven of vrouwtjes die niet met zekerheid te determineren zijn.

GYRINIDAE – schrijvertjes

Orectochilus villosus: euv
 Een zeldzame soort van schone, snelstromende beken.

HALIPLIDAE – watertreders

Peltodytes caesus: roo
Haliplus obliquus: roo
Haliplus lineatocollis: roo
Haliplus ruficollis: cam1, (roo)
Haliplus heydeni: cam1, roo
Haliplus immaculatus: roo
Haliplus laminatus: roo
Haliplus flavicollis: roo

NOTERIDAE

Noterus clavicornis: cam1, roo
Noterus crassicornis: cam1, roo

HYGROBIIDAE – pieptorren

Hygrobia hermanni: cam1, roo

DYTISCIDAE – waterroofkevers

Hyphydrus ovatus: cam1, roo
Hydroglyphus geminus: cam1, roo
Hygrotus impressopunctatus: roo
Hygrotus confluens: roo
Hygrotus inaequalis: cam1, roo
Hydroporus angustatus: cam1, roo
Hydroporus palustris: cam1
Hydroporus planus: roo

Hydroporus memnonius: roo
Hydroporus melanarius: cam1
Graptodytes pictus: roo
Laccophilus minutus: cam1, roo
Platambus maculatus: euv
Agabus biguttatus: roo
Agabus bipustulatus: cam1, roo
Ilybius ater: cam1
Ilybius fuliginosus: cam1, roo
Ilybius chalconatus: cam1
Rhantus suturalis: roo
Hydaticus transversalis: cam1
Hydaticus seminiger: cam1
Acilius sulcatus: cam1

CARABIDAE – loopkevers

Cicindela campestris: roo, vijl7
Carabus coriaceus: sav2, vijl5
Carabus purpurascens: sav2, vijl8
Carabus problematicus: vijl8
Carabus nemoralis: sav2
Leistus rufomarginatus: sav2, vijl4
Nebria brevicollis: cam1, cam2, euv, par1, par2, pie2, roo, sav2
Notiophilus palustris: roo
Notiophilus germyni: roo
Notiophilus substriatus: roo, sav2
Notiophilus biguttatus: pie1, pie2, roo, sav2
Omophron limbatum: roo
Elaphrus cupreus: cam1
Loricera pilicornis: roo
Clivina fossor: roo
Clivina collaris: cam1, roo
Dyschirius arenosus: roo
Dyschirius luedersi: roo
Dyschirius intermedius: par2, roo
Dyschirius angustatus: roo
 Een van de zeldzamere *Dyschirius*-soorten; te vinden op kale gronden, niet noodzakelijk kerwijs in de nabijheid van water.
Dyschirius globosus: cam2
Brosicus cephalotes: roo
Trechus quadristriatus: pie1, sav2
Trechus obtusus: roo
Trechoblemus micrus: cam3
Elaphropus parvulus: roo
¹ *Tachyta nana*: vijl5
 Een predator van schorskevers die leeft achter en op de schors van naald- en loofbomen. Tot voor kort waren er slechts enkele waarnemingen bekend uit Nederland (Turin 2000). Inmiddels is de soort sterk toegenomen in het zuiden van het land.
Bembidion lampros: cam2, pie2, roo, sav2
Bembidion properans: cam1, roo
Bembidion punctulatum: par2
Bembidion dentellum: cam2, roo
Bembidion milleri: roo.
 Een zeldzame soort van klei-, leem- en mergelgroeven in Zuid-Limburg en te Winterswijk, daarnaast een waarneming uit de Mariapeel (Turin 2000).
Bembidion tetracolum: cam1, par2, roo
Bembidion femoratum: roo
Bembidion testaceum: par1
Bembidion fluviatile: roo
 Een zeldzame oeverbewoner die uit ons land

slechts bekend is van Zuid-Limburg en het gebied van de grote rivieren (Turin 2000).

Bembidion tetragrammum illigeri: roo

Bembidion stomoides: roo

Een zeldzame soort die in haar verspreiding tot Zuid-Limburg beperkt is (Turin 2000).

¹ *Bembidion minimum*: roo

Turin (2000) geeft een vindplaats uit de provincie Limburg uit de periode 1900-1969.

Dit loopkevertje is algemeen langs (zee)kloeoeveren van brakke wateren, maar duikt van tijd tot tijd ver van de kust op.

Bembidion quadrimaculatum: roo

Bembidion doris: cam1

Bembidion articulatum: roo

Bembidion obtusum: par2

Bembidion guttula: cam1, roo

Bembidion lunulatum: cam1, euv, par2, roo

Ocys harpaloides: sav2

Asaphidion pallipes: roo

Asaphidion flavipes: pie2

Asaphidion curtum: roo, sav2

Anisodactylus binotatus: roo

Ophonus puncticeps: roo

Stenolophus teutonius: pie2, roo

Stenolophus mixtus: cam1, cam2, roo

Bradycellus csikii: roo

Een schaars voorkomende soort met een ruime verspreiding in Nederland.

Acupalpus flavicollis: pie1, roo

Acupalpus brunnipes: roo

Acupalpus meridianus: roo

Acupalpus parvulus: cam1

Pterostichus strenuus: cam2

Pterostichus diligens: cam1

Pterostichus vernalis: roo

Pterostichus nigrita: cam1, roo

Pterostichus rhaeticus: cam2

Pterostichus anthracinus: cam1

Pterostichus minor: cam1

Pterostichus niger: roo

Pterostichus madidus: pie2, sav2

Abax parallelepipedus: sav2

Calathus fuscipes: roo

Calathus cinctus: roo

Calathus rotundicollis: sav2

Laemostenus terricola: sav2

Agonum sexpunctatum: roo

Agonum marginatum: cam2, roo

Agonum viduum: cam1, roo

Agonum micans: cam1

Agonum fuliginosum: cam1

Agonum thoreyi: cam1

Limodromus assimilis: par2

Paranchus albipes: cam2, cam3, par1, par2, roo

Oxypselaphus obscurus: par2

Amara plebeja: cam2, pie2

Amara similata: cam2, pie1, roo

Amara communis: roo

Amara lunicollis: pie2

Amara aenea: pie2, roo

Amara familiaris: cam1, cam2, pie2, roo, sav2

Amara bifrons: roo

Amara apricaria: roo

Amara aulica: pie1

Chlaenius vestitus: roo

Oodes helopioides: cam1, cam2

Badister bullatus: pie1, sav2

Odacantha melanura: cam1

Demetrius atricapillus: pie2, roo

Demetrius imperialis: cam1, cam2

Dromius quadrimaculatus: bob

Paradromius linearis: bob, pie1, pie2

Caladromius spilotus: cam2

Syntomus foveatus: pie1

Syntomus truncatellus: pie2

LEIODIDAE s.l. – truffelkevers

Leiodes pallens: roo

Een zeldzame soort van kale bodems.

Liocyrtusa minuta: roo

Liocyrtusa vittata: roo

Agathidium atrum: sav2

Agathidium laevigatum: sav2

HYDRAENIDAE

Hydraena assimilis: cam1

Een vrij zeldzame soort die vooral in Zuid-Limburg langs bergbeekjes en kwelmoerassen kan worden aangetroffen.

Ochthebius bicolon: euv, par2

Ochthebius minimus: cam1, roo

PTILIIDAE

Nossidium pilosellum: sav2

Slechts bekend van Zuid-Limburg.

Ptenidium intermedium: euv

Ptenidium fuscicorne: cam1, euv

Acrotrichis intermedia: sav2

Acrotrichis atomaria: pie1, roo, sav2

Acrotrichis sitkaensis: cam1, roo

SCYDMAENIDAE

Cephennium thoracicum: sav2

Cephennium gallicum: sav2

Deze soort wordt in Nederland alleen aangetroffen ten zuiden van de lijn Schiedam, Breda, Spaubeek (Vorst 1997).

Neuraphes elongatulus: sav2

Euconnus hirticollis: par2

Scydmaenus perrisii: cam2

Een zeldzame bewoner van vermolmd hout en boomholtes, die alleen in Zuid-Limburg is aangetroffen (Vorst 1997).

SILPHIDAE – aaskevers

Silpha tristis: pie1

STAPHYLINIDAE – kortschildkevers

Omalium rivulare: euv, sav2

Xylodromus testaceus: sav2

Een zeldzame soort.

Lesteva punctata: euv

Lesteva sicula heeri: cam1, cam2, par1

Lesteva longoelytrata: cam3

Lesteva monticola: cam3

Lesteva pubescens: cam3, euv

Anthophagus praeustus: euv, par2

Megarthus prosseni: roo

Proteinus laevigatus: euv

Micropeplus staphylinoides: sav2

Een zeer zeldzame soort die uit Nederland

alleen bekend was van vijf vondsten uit Zuid-Limburg (Beenen 1983, Sterrenburg 1992).

Drie exemplaren werden gezeefd uit strooisel in een hellingbos met een leembodem. Er zijn recent ook enkele waarnemingen buiten Zuid-Limburg bekend geworden.

Euplectus karstenii: cam2

Bryaxis bulbifer: cam1

Rybaxis longicornis: cam1

Brachygluta fossulata: sav2

Fagniezia impressa: cam1

Ochtheophilus flexuosus: par2

Bewoner van beekoeveren in het zuiden en oosten van het land.

Ochtheophilus omalinus: par2

Bewoner van beekoeveren, slechts bekend van Limburg.

Thinodromus arcuatus: euv, par2

Carpelimus bilineatus: euv, (roo)

² *Carpelimus similis*: euv

Deze soort werd als nieuw voor de fauna gemeld door Vorst (2003), onder andere op basis van materiaal uit de provincie Limburg. Een deel hiervan is verzameld tijdens de zomerbijeenkomsten te Hunsel (Cuppen et al. 2000) en Herkenbosch (Cuppen et al. 2003a) en wordt in de verslagen gemeld onder *Carpelimus* sp.

De soort bewoont zandige oeveren van grotere beken en rivieren en is hier niet echt zeldzaam.

Carpelimus rivularis: cam1, euv, (par2), roo

Carpelimus impressus: cam1

Carpelimus corticinus: cam1, roo, par2

Carpelimus manchuricus subtilicornis: euv, par2

Carpelimus despectus: roo

Een zeldzame oeverbewoner.

Carpelimus gracilis: roo

Carpelimus elongatulus: euv, par2

Anotylus rugosus: roo

Anotylus inustus: roo

Anotylus sculpturatus: cam2, euv, pie2, roo

Anotylus nitidulus: euv, roo

Kwam vroeger verspreid door het gehele land voor. Leek lange tijd verdwenen te zijn maar er zijn recent weer diverse waarnemingen uit het zuiden van het land.

Anotylus complanatus: pie2

Anotylus tetracarinatus: euv, pie1, pie2, roo

Platystethus arenarius: pie2, roo

Platystethus cornutus: roo

² *Platystethus degener*: roo

Deze zuidelijke soort wordt door Vorst (2003) onder andere uit Limburg gemeld van oeveren van grindplassen langs de Grensmaas. De soort is lange tijd niet onderscheiden van de zustersoort *P. comutus*. Twee mannetjes en een vrouwtje werden na heftige regenval verzameld in een ondiepe laagte met kleibodem in de mergelgroeve 't Rooth.

Platystethus alutaceus: roo

Platystethus capito: roo

De eerste waarneming sinds 1920, een zeer zeldzame soort.

Platystethus nitens: roo

Bledius defensus: cam1, par2

Een zeldzame oeverbewoner die alleen uit Zuid-Limburg bekend is.

² *Bledius filipes*: par2, roo

Deze soort, die lastig te onderscheiden is van enkele ander *Bledius*-soorten, werd als nieuw voor de Nederlandse fauna gemeld door Vorst (2003), voornamelijk uit de provincie Limburg. In het verslag van de zomerbijeenkomst te Herkenbosch (Cuppen et al. 2003a) staan enkele vondsten van deze soort gemeld als *Bledius cf pallipes*.

Bledius longulus*: roo**Bledius gallicus*: roo*****Bledius crassicornis*: par2, roo**

Deze oeverbewoner is recent alleen waargenomen in Zuid-Limburg en de omgeving van Nijmegen.

***Bledius nanus*: roo**

De eerste vondst sinds 1954 van deze oeverbewonende soort die slechts van Zuid-Limburg bekend is.

***Bledius erraticus*: roo**

Een zeer zeldzame soort.

Stenus comma*: roo**Stenus guttula*: par2, roo*****Stenus junco*: cam1*****Stenus clavicornis*: (pie2), roo*****Stenus providus*: roo, (vijl5)*****Stenus bimaculatus*: roo*****Stenus boops*: cam1, euv, roo*****Stenus incrassatus*: roo*****Stenus canaliculatus*: roo*****Stenus pusillus*: euv, par2, roo****³ *Stenus contumax*: roo**

Deze pas in 1994 beschreven soort werd voor het eerst gemeld uit Nederland door Vorst (2004), onder andere van aanspoelsel langs de Maas te Grevenbicht.

Stenus brunripes*: roo**Stenus latifrons*: cam1*****Stenus tarsalis*: cam1, roo*****Stenus cicindeloides*: cam1, roo*****Stenus flavipes*: cam1*****Stenus nitidiusculus*: cam1, cam3*****Stenus picipennis*: cam1, roo*****Stenus bifoveolatus*: cam1*****Stenus impressus*: vijl5*****Stenus ochropus*: pie1**

De vermelding van deze soort in Brakman (1966) voor andere provincies dan Limburg blijkt te berusten op foutieve determinaties (Vorst 2004). De soort lijkt beperkt tot kalkgraslanden in Zuid-Limburg.

⁴ *Stenus ossium*: pie1

Werd voor het eerst gemeld uit Limburg door Van Stuivenberg (1997), gebaseerd op materiaal uit Bunde van 1887. Dit materiaal kon door Vorst (2004) echter niet teruggevonden worden in de collectie van Naturalis. Tijdens de zomerbijeenkomst werd een vrouwtje gezeefd uit mos van een kalkgrasland op de Sint Pietersberg.

Euaesthetus ruficapillus*: cam1, cam2**Paederus fuscipes*: cam1, cam2, roo*****Paederus riparius*: cam1, cam2*****Paederus littoralis*: pie2*****Rugilus erichsoni*: cam2*****Medon brunneus*: sav2**

Veel materiaal van deze soort in de Nederlandse collecties bleek foutief gedetermineerd te zijn (Vorst 2004). De soort lijkt beperkt tot hellingbossen in Zuid-Limburg en bij Nijmegen. In het Savelsbosch werd *M. brunneus* gezeefd uit bodemmateriaal.

Scopaeus laevigatus*: roo**Scopaeus sulcicollis*: roo*****Lathrobium multipunctum*: cam2, roo*****Lathrobium volgense*: cam2*****Lathrobium brunripes*: par2*****Neobisnius villosulus*: roo*****Erichsonius signaticornis*: euv, roo*****Philonthus fumarius*: cam1*****Philonthus carbonarius*: roo*****Philonthus varians*: roo*****Philonthus fimetarius*: roo*****Philonthus quisquiliarius*: cam1*****Philonthus rubripennis*: roo*****Gabrius splendidulus*: sav2, vijl5*****Gabrius piliger*: roo*****Gabrius nigrutilus*: roo*****Gabrius breviventer*: roo*****Gabrius subnigrutilus*: roo*****Ocypus olens*: pie1, roo*****Quedius cruentus*: sav2, vijl3*****Quedius tristis*: roo*****Quedius maurorufus*: (euv), vijl5****^{Li} *Quedius schatzmayri*: pie1, roo*****Quedius semiobscurus*: pie1*****Quedius nitipennis*: roo*****Othius myrmecophilus*: sav2*****Gyrophypnus liebei*: roo*****Gyrophypnus fracticornis*: roo*****Gyrophypnus angustatus*: roo*****Xantholinus semirufus*: roo*****Xantholinus longiventris*: roo*****Phloeocharis subtilissima*: vijl5****⁹⁹ *Mycetoporus clavicornis*: sav2*****Tachinus signatus*: roo*****Tachinus laticollis*: vijl5*****Tachyporus nitidulus*: pie2*****Tachyporus obtusus*: euv*****Tachyporus solutus*: sav2*****Tachyporus hypnorum*: par2, pie2*****Tachyporus chrysomelinus*: roo*****Tachyporus dispar*: par2*****Tachyporus atriceps*: pie1*****Sepedophilus testaceus*: pie1*****Habrocerus capillaricornis*: sav2*****Deinopsis erosa*: cam1*****Myllaena intermedia*: roo*****Myllaena elongata*: euv*****Myllaena brevicornis*: euv*****Myllaena infuscata*: roo*****Oligota pusillima*: pie2*****Cypha* sp.: cam2*****Gyrophypnus gentilis*: cam3*****Gyrophypnus minima*: cam3****⁹⁹ *Gyrophypnus joyioides*: cam3*****Leptusa pulchella*: sav2*****Euryusa optabilis*: cam2*****Bolitochara obliqua*: cam3, sav2*****Bolitochara bella*: pie1*****Falagria sulcatula*: par2*****Falagrioma thoracica*: pie1, roo**

Een schaarse soort met weinig recente waarnemingen.

Tachyusa constricta*: par2**Gnypeta rubrior*: roo*****Aloconota insecta*: par2*****Amischa analis*: par2, roo*****Amischa cf nigrofusca*: roo*****Amischa forcipata*: roo*****Nehemitropia lividipennis*: roo*****Alaobia scapularis*: roo**

Zeer weinig verzamelde soort.

Atheta* sp.: vijl5**Atheta elongatula*: cam1, euv, roo*****Atheta malleus*: roo*****Atheta volans*: cam1, roo*****Atheta palustris*: roo*****Atheta luteipes*: roo*****Atheta occulta*: pie2*****Atheta pittionii*: pie2**

Een zeldzame soort die voornamelijk uit Limburg bekend is.

Atheta indubia*: pie2**Atheta sodalis*: sav2*****Atheta gagatina*: pie2*****Atheta orphana*: sav2*****Atheta fungi*: euv****⁹⁹ *Atheta amplicollis*: euv*****Atheta nigra*: pie2*****Atheta celata*: pie2, roo*****Atheta laticollis*: pie2*****Atheta ravilla*: pie2*****Atheta crassicornis*: pie2*****Atheta atramentaria*: euv, roo*****Atheta longicornis*: roo*****Acrotona exigua*: roo*****Acrotona obfuscata*: euv*****Acrotona aterrima*: roo*****Acrotona parvula*: pie2****⁹⁹ *Alianta incana*: cam1*****Pachnida nigella*: cam1*****Drusilla canaliculata*: pie1, roo*****Phloeopora teres*: sav2****⁹⁹ *Parocysa rubicunda*: par2**

Een zeldzame bewoner van beekoevers.

Parocysa longitarsis*: euv, par2, roo**Amarochara bonnairi*: sav2**

Zeer zeldzame soort.

Amarochara forticornis*: roo**Ocalea picata*: euv*****Ocalea rivularis*: euv, par2*****Deubelia picina*: cam1*****Ocyusa maura*: cam1*****Oxyopoda opaca*: cam3, roo*****Oxyopoda brevicornis*: roo*****Oxyopoda exoleta*: roo*****Aleochara curtula*: pie1*****Aleochara lanuginosa*: pie2, roo*****Aleochara bipustulata*: roo*****Scaphisoma agaricinum*: elz, pie1*****Scaphisoma assimile*: euv****LUCANIDAE – vliegende herten**

***Dorcus parallelipipedus*: cam2, elz, pie1, roo, vijl7**

***Sinodendron cylindricum*: sav2**

GEOTRUPIDAE

Geotrupes spiniger: roo
Geotrupes stercorarius: sav2, vijl5
Geotrupes stercorosus: sav2

SCARABAEIDAE – bladsprietkevers

Onthophagus sp.: pie1, pie2, roo
Onthophagus similis: roo
Onthophagus coenobita: roo
Oxyomus sylvestris: roo
Aphodius fossor: roo
Aphodius rufipes: roo
Aphodius pusillus: pie2
Aphodius foetens: roo
Aphodius ater: roo
Aphodius granarius: roo
Psammodytes asper: roo
Rhyssalus germanus: roo
Amphimallon solstitiale: pie1
Phyllopertha horticola: vijl5
Hoplia philanthus: roo
Trichius zonatus: euv, pie1

HELOPHORIDAE

Helophorus nubilus: roo
Helophorus grandis: cam1, roo
Helophorus aquaticus: cam1, roo
Is niet zeldzaam in haar Nederlandse verspreidingsgebied: Midden- en Zuid-Limburg.
Helophorus aequalis: roo
Helophorus arvernicus: par2
Helophorus brevipalpis: roo
Helophorus obscurus: cam1, euv, par2, roo
Helophorus granularis: roo
Helophorus minutus: cam1, roo
Helophorus griseus: roo

HYDROCHIDAE

Hydrochus crenatus: cam1

HYDROPHILIDAE – spinnende watertorren

Coelostoma orbiculare: cam1, cam2, roo
Sphaeridium scarabaeoides: roo
Cercyon ustulatus: cam1, euv, roo
Cercyon obsoletus: roo
Cercyon impressus: roo
Cercyon haemorrhoidalis: roo
Cercyon melanocephalus: pie2, roo
Cercyon lateralis: roo
Cercyon unipunctatus: roo
Cercyon quisquilius: roo
Cercyon pygmaeus: cam3, pie2, roo
Cercyon tristis: cam1
Cercyon convexiusculus: cam1
Cercyon sternalis: cam1
Megasternum concinnum: cam1, cam3, euv, pie2, roo, sav2
Cryptopleurum minutum: roo
Hydrobius fuscipes: roo
Anacaena globulus: euv
Anacaena limbata: cam1, roo
Anacaena lutescens: cam1, roo
Laccobius striatulus: roo
Laccobius sinuatus: roo
Laccobius bipunctatus: cam1, roo

Laccobius minutus: cam1, roo
Helochares lividus: cam1, roo
Enochrus testaceus: roo
Enochrus affinis: cam1
Enochrus coarctatus: cam1, roo
Cymbiodyta marginellus: cam1
Chaetarthria seminulum: cam1
Chaetarthria similis: par2, roo
Deze pioniersoort werd door Vorst & Cuppen (2003) voor het eerst gemeld uit Nederland van de oevers van de Roer. De soort blijkt in het zuidoosten van Nederland vrij gewoon te zijn aan oevers van zand-, klei-, mergel- en grindgroeven en van grotere berg- en laaglandbeken.

HISTERIDAE – spiegelkevers

Plegaderus vulneratus: vijl4
Carcinops pumilio: roo
Paromalus flavicornis: elz, sav2
Paromalus parallelepipedus: bob, vijl4
Margarinotus carbonarius: roo

SCIRTIDAE – moerasweeschilden

⁵ *Elodes elongata*: cam1, roo
Beide vindplaatsen worden genoemd in de publicatie van Drost (2008) waarin *Elodes elongata* voor het eerst uit Nederland gemeld wordt. Vrijwel alle Nederlandse vindplaatsen komen uit Limburg en betreffen voornamelijk oevers van snelstromende, beschaduwde bergbeekjes.
Elodes minuta: cam3
Cyphon coarctatus: cam1, cam2, cam3
Cyphon palustris: cam3
Een zeldzame soort die voornamelijk wordt aangetroffen langs stromende wateren.
Cyphon variabilis: cam1
Cyphon laevipennis: cam1
Scirtes hemisphaericus: cam1, roo

BUPRESTIDAE – prachtkevers

⁶ *Anthaxia salicis*: pie2
De eerste Nederlandse waarnemingen van deze prachtkever stammen uit 1989 en 1990 toen twee exemplaren werden verzameld uit bloemen van Rosa (roos) op de Wrakelberg bij Colmont (Van Aartsen & Heijerman 1992). Nu werden wederom twee exemplaren gesleept van een kalkgrasland op de Sint Pietersberg.
Anthaxia nitidula: pie2, vijl2
Agrilus laticornis: pie1
Agrilus angustulus: pie2
Agrilus viridis: pie1
Agrilus sinuatus: cam2

BYRRHIDAE – pillenkevers

Simplocaria semistriata: roo
Morychus aeneus: roo
Cytilus sericeus: roo
Chaetophora spinosa: roo
⁷ *Curimopsis setigera*: cam1, roo
Werd pas onlangs na een revisie van het genus *Curimopsis* door Vorst (2008) aan de Nederlandse lijst toegevoegd. De soort was eertijds gedetermineerd als *C. paleata* of *C. nigrita*. Er zijn waarnemingen bekend uit zeven

provincies, maar recente vondsten zijn er alleen in Oostvoorne en Zuid-Limburg.

ELMIDAE

Elmis sp.: euv

DRYOPIDAE – beekkevers

Dryops ernesti: euv, par2
Dryops luridus: cam1, roo

LIMNICHIDAE

Limnichus sericeus: cam1, par2, roo

HETEROCERIDAE – oevergraafkevers

Heterocerus marginatus: cam1, par2

EUCNEMIDAE

^{Li} *Microrhagus lepidus*: sav2
Deze zeer zeldzame soort werd voor het eerst uit Nederland gemeld door Schilthuizen (1988).

THROSCIDAE

Trixagus dermestoides: sav2, vijl5

ELATERIDAE – kniptorren

Ampedus balteatus: vijl5
Agriotes pallidulus: pie1, sav2
Agriotes acuminatus: cam2, cam3
Agriotes gallicus: pie2
Een schaarse soort van graslanden
Agriotes ustulatus: pie2
Deze vroeger wijd verspreid voorkomende soort is tegenwoordig zeldzaam.
Agriotes obscurus: cam1, cam2, par2
Agriotes sputator: pie2
Adrastus pallens: cam1, par2, pie2, roo
Adrastus rachifer: (pie1), pie2, roo, sav2
Agrypnus murinus: pie2, roo
Selatosomus latus: pie1
Denticollis linearis: pie2
Kibunea minuta: pie1
Hemicrepidius niger: cam1, cam2, roo
Athous haemorrhoidalis: cam3, vijl5
Athous vittatus: sav2
Athous subfuscus: cam3, vijl5
Athous bicolor: cam3, pie1, pie2

DRILIDAE

Drilus flavescens: pie2

OMALISIDAE

Omalisus fontisbellaquaei: cam3, sav2, vijl4, vijl5
Deze opvallende kever (figuur 9) is in haar verspreiding vrijwel beperkt tot Zuid-Limburg.

LAMPYRIDAE

Lampyrus noctiluca: cam1, sav2
Phosphaenus hemipterus: sav2

CANTHARIDAE – soldaatjes

Cantharis fulvicollis: cam1, cam2, cam3, elz, (pla), sav2
Cantharis lateralis: pie1
Cantharis livida: roo

9. De kever *Omalilus fontisbellaquaei* komt vrijwel alleen in Zuid-Limburg voor. Foto: Bas Drost.
9. The beetle *Omalilus fontisbellaquaei* is nearly restricted to Zuid-Limburg.

Cantharis rufa: cam1, cam2, vjic
Cantharis cryptica: (cam1), euv
Cantharis pallida: (cam1), cam2, (cam3), euv, roo, (vaa2)
Rhagonycha fulva: pie2, sav2
Rhagonycha testacea: cam1, cam3
Silis ruficollis: cam1, cam2
Malthinus punctatus: cam3, elz
Malthinus cf. seriepunctatus: sav2
Malthinus balteatus: cam2
Malthodes sp.: cam3

BOSTRICHIDAE

^{Li} *Lyctus brunneus*: elz

ANOBIIDAE – klopkevers

Hedobia imperialis: pie1, sav2
Ptinus rufipes: euv, pie1, cam2, cam3
Dryophilus pusillus: bob, pie1
Ochina ptingoides: bob, pie2, sav2
 Leeft monofaag op klimop (*Hedera helix*).
Xestobium plumbeum: pie1, pie2
Xestobium rufovillosum: vijl2
Stegobium paniceum: elz, cam3
Anobium punctatum: pie1, sav2
^{Li} *Anobium inexpectatum*: bob, pie2, sav2
 Ook deze soort leeft monofaag op klimop.
Anobium nitidum: bob, cam2
Anobium fulvicorne: cam3, pie1, sav2, vijl5
Anobium denticolle: pie2
Ptilinus pectinicornis: cam2, elz, sav2, vijl5

TROGOSSITIDAE

Nemosoma elongatum: vijl4

CLERIDAE – bonte kevers

Thanasimus formicarius: vijl4, vijl5

MELYRIDAE

Dasytes plumbeus: bob, cam1, cam2, cam3, elz, euv, par1, pie1, pie2, sav2, vaa2, vijl5
Dolichosoma lineare: pie2
Charopus pallipes: pie1, pie2, roo

Malachius bipustulatus: cam1, cam2, cam3, pie1, pie2, sav2, vijl5
Cerapheles terminatus: cam1
Sphinginus lobatus: cam2
 Deze zeldzaamheid werd geklopt van fruitbomen in de hoogstamboomgaard te Bellet.
Axinotarsus ruficollis: pie2
Axinotarsus marginalis: cam1, pie1, pie2

KATERETIDAE

Kateretes pedicularius: cam1, cam3, pie2
Kateretes rufilabris: cam1
Brachypterus urticae: cam1, cam3, elz, euv, par2, pie2, sav2, vaa2, vjic, vijl5
Brachypterus glaber: cam1, cam3, elz, pie2, vaa2, vjic
Brachypterolus pulicarius: pie2
Brachypterolus linariae: pie2

NITIDULIDAE

⁸ *Epuraea melanocephala*: elz, euv, sav2
 Deze soort werd door Schilthuizen (1982) als nieuw voor de fauna gemeld van een bloeiend *Linaria vulgaris* (vlasbekje) te Oostvoorne. Later ook gevonden in het Schuitwater te Limburg in boomzwammen in een elzenbroekbos (Cuppen et al. 2003b) en van enkele andere vindplaatsen.
Epuraea pallescens: euv, pie2
Meligethes coracinus: pie2
Meligethes coeruleovirens: cam1
Meligethes aeneus: cam1, cam2, cam3, elz, euv, pie1, pie2, roo, sav2
Meligethes viridescens: cam3, sav2
Meligethes difficilis: elz
Meligethes obscurus: sav2
Meligethes lugubris: pie1, pie2
Meligethes gagathinus: cam1
Meligethes carinulatus: pie1, pie2
Meligethes nigrescens: pie2
Cychramus luteus: sav2
Cryptarcha strigata: vijl1, vijl3

MONOTOMIDAE

Rhizophagus ferrugineus: vijl3
Rhizophagus dispar: sav2
Rhizophagus bipustulatus: bob, sav2, vijl4

SILVANIDAE

Silvanus bidentatus: vijl3
Silvanus unidentatus: sav2
Uleiota planata: sav2, vijl4, vijl5

LAEMOPHLOEIDAE

Placonotus testaceus: sav2

PHALACRIDAE

Olibrus affinis: pie2
Olibrus liquidus: cam1, pie2, roo
Stilbus testaceus: pie2

CRYPTOPHAGIDAE

Telmatophilus typhae: cam1, cam2, par2, roo
Cryptophagus fuscicornis: cam2
 Een zeer zeldzame bewoner van boomholtes, die hier verzameld werd in een holle fruitboom.
Cryptophagus reflexus (= *pallidus* auct.): sav2
Cryptophagus punctipennis (= *pilosus* auct.): sav2
Antherophagus pallens (L.) nec auct. (= *nigricornis* F.): pie2
Caenoscelis ferruginea: cam2
Atomaria fuscata: cam1
Atomaria lewisi: pie2, roo
Atomaria gutta: par2
 Een tegenwoordig zeldzame graslandsoort.
Atomaria mesomela: cam1
Atomaria rubella: pie2
Atomaria testacea: pie2
Atomaria nigrirostris: par2, roo
Atomaria linearis: euv, par2, roo, sav2
Ootyplus globosus: roo

EROTYLIDAE

Tritoma bipustulata: elz
Triplax russica: sav2

BYTURIDAE – frambozentorren

Byturus tomentosus: sav2, vijl5
Byturus ochraceus: cam3, euv, pi1, roo, sav2

BIPHYLIDAE

Biphyllus lunatus: vijl6

CERYLONIDAE

Cerylon fagi: sav2
 Een zeldzame xylo-detricole soort die in haar verspreiding vrijwel tot Zuid-Limburg beperkt is.
Cerylon histeroideus: cam2, elz, sav2, vijl5
Cerylon ferrugineum: sav2

ENDOMYCHIDAE

^{Li} *Symbiotes gibberosus*: cam2, pie1
 Een zeer zeldzame xylo-detricole soort die recent alleen bekend is uit Utrecht. Mogelijk breidt de soort zich uit.
Endomychus coccineus: pie1

COCCINELLIDAE – lieveheersbeestjes

Henosepilachna argus: vjic
Subcoccinella vigintiquatuorpunctata: cam1
Coccidula scutellata: roo
Coccidula rufa: cam1, cam2, elz, par2, roo
Rhyzobius litura: euv, pie1, vjic
Rhyzobius chrysomeloides: cam2
Scymnus mimulus: (pie2), roo
Scymnus rubromaculatus: pie2
Scymnus haemorrhoidalis: cam1, roo
Platynaspis luteorubra: pie2, roo
Exochomus quadripustulatus: cam2, sav2
Anisosticta novemdecimpunctata: cam1, cam2
Tytthaspis sedecimpunctata: cam1, cam2, pie2, roo
Adalia decempunctata: vijl5
Adalia bipunctata: euv, vaa1, vaa2, vjic
Coccinella septempunctata: cam1, cam2, elz, euv, pie1, pie2, roo, vaa2, vjic, vijl5
⁹ *Harmonia axyridis*: bob, cam1, cam2, elz, euv, pie1, pie2, sav2, vaa1, vaa2, vjic, vijl5
 Het inmiddels berucht geworden veelkleurig Aziatisch lieveheersbeestje werd voor het eerst gemeld uit Nederland in 2004, met daarbij één vindplaats in Limburg te Milsbeek (Cuppen et al. 2004). Inmiddels het meest algemene lieveheersbeestje van Nederland en een extreem voorbeeld van een invasieve soort.
Calvia decemguttata: euv
Calvia quatuordecimguttata: cam2, elz, sav2
Propylea quatuordecimpunctata: cam1, cam2, euv, par1, pie1, pie2, roo, sav2, vijl5
Anatis ocellata: vijl4
Halyzia sedecimguttata: cam2, cam3
Psyllobora vigintiduopunctata: elz, pie1, sav2

CORYLOPHIDAE

¹⁴ *Clypastraea nana*: cam2, cam3
Sericoderus lateralis: pie2, vijl5
Orthoperus sp.: vijl4, vijl5

CORTICARIIDAE

Latridius hirtus: sav2
Enicmus cf *brevicornis*: sav2
Enicmus transversus: pie2
Enicmus histrio: sav2
Cartodere bifasciata: euv, pie1, pie2, sav2
Cartodere nodifer: elz, pie2, sav2, vijl5
Stephostethus lardarius: euv, sav2
Corticaria sp.: vijl5
Corticarina fuscata: pie2, roo
Corticinara gibbosa: cam1, cam2, pie1, pie2, sav2

¹⁰ *Melanophthalma suturalis*: cam1

Het genus *Melanophthalma* wordt in de verslagen van de zomerbijeenkomsten te Hunsel (Cuppen et al. 2000) en Herkenbosch (Cuppen et al. 2003a) gemeld. De (recente) Nederlandse vondsten van dit genus werden bewerkt door Cuppen & Vorst (2006). Bovengenoemd materiaal behoorde tot de soort *M. suturalis*, die nu werd gevonden bij het verzamelen van waterkevers en het onder water trappen van oevervegetatie (pollen) in een plas-dras grasland langs de Geul. Een karakteristieke vindplaats voor deze soort.

MYCETOPHAGIDAE

Litargus connexus: elz, sav2

CIIDAE

Cis sp.: cam2, vijl5
Cis setiger: pie2, sav2

TETRATOMIDAE

Tetratoma ancora: sav2

MORDELLIDAE

Variimorda villosa: pie1
Mordella holomelaena: vijl5
Mordellistena sp.: euv, pie1, pie2, roo, sav2
¹⁴ *Mordellistena weisei*: pie2, (sav2)
Mordellistena pumila: pie1, (pie2)
Mordellistena acuticollis: pie2
Mordellochroa abdominalis: vijl5

COLYDIIDAE

Synchita humeralis: bob, pie2, sav2
Bitoma crenata: sav2, vijl5

TENEBRIONIDAE – zwartlijven

Lagria hirta: sav2, vijl5
Lagria atripes: vijl5
Diaperis boleti: sav2, vijl4
Scaphidema metallicum: pie2, sav2
Corticeus unicolor: bob, sav2, vijl4, vijl5
Isomira murina: pie2
Mycetochara linearis: cam2, elz

OEDEMERIDAE

Oedemera nobilis: cam1, cam2, elz, pie1, pie2, roo, sav2, vijl5
Oedemera virescens: cam1
Oedemera lurida: cam1, cam2, pie1, pie2, roo, sav2

PYROCHROIDAE – vuurkevers

Pyrochroa coccinea: cam3

SALPINGIDAE

⁹⁹ *Lissodema cursor*: bob, sav2
Lissodema denticolle: bob, elz
Vincenzellus ruficollis: sav2
Salpingus planirostris: cam2, sav2

SCRAPTIIDAE

Scrapitia fuscata: cam2
 De eerste vondst sinds 1956 van deze xylo-detricole soort, hier gezeefd uit een holle fruitboom.
Anaspis lurida: cam3, sav2
Anaspis frontalis: cam3, euv, pie2, sav2
Anaspis maculata: cam3, euv, pie1, pie2
Anaspis thoracica: cam2
Anaspis pulicaria: cam1, euv, pie2, sav2
 Deze soort is buiten Limburg zeer schaars.
Anaspis regimbarti: cam3
Anaspis rufilabris: els, euv
Anaspis costai: cam3, sav2
 Is recent slechts bekend uit Limburg.
Anaspis flava: pie2, sav2

CERAMBYCIDAE – boktorren

Grammoptera ruficornis: cam2, cam3, euv, pie1, pie2, sav2, vijl3, vijl5
Alosterna tabacicolor: cam3, pie1, vijl4
Leptura maculata: bob, cam2, cam3, pie2, sav2, vijl2
Pseudovadonia livida: cam1, cam2, pie1, pie2, sav2, vjic, vijl5
Corymbia fulva: cam2, pie1, pie2
Pachytodes cerambyciformis: vijl2
Stenurella melanura: pie1, pie2, roo, sav2, vijl5
Obrium brunneum: vijl4
Molorchus umbellatarum: cam2, pie1, pie2
 Een zeer zeldzame boktor. De laatste vondsten stammen nog uit de tijd van Everts, dus bijna een eeuw geleden.
Stenopterus rufus: cam2, pie2
Hylotrupes bajulus: vijl5
Phymatodes testaceus: vijl3
Clytus arietis: vijl2
Pogonocherus hispidus: bob, sav2
Leiopus nebulosus: bob
Agapanthia villosoviridescens: cam1, cam2, pie1, sav2, vijl2
Phytoecia cylindrica: euv, pie1
 Deze soort is in Nederland alleen bekend uit de provincie Limburg.
Tetrops praeustus: cam2

CHRYSOMELIDAE – bladkevers

Bruchus loti: pie2
Bruchus atomarius: cam2
Bruchus rufimanus: pie2
 Een zeldzame soort.
¹¹ *Bruchus affinis*: pie1, pie2
 Een zeldzame soort van kalkgrashellingen die voor het eerst uit Nederland werd gemeld door Brakman (1968) van Epen. De vindplaats op de Sint Pietersberg sluit aan op Belgische vindplaatsen bij Ternaaien.
Bruchus luteicornis: pie2, sav2
Bruchidius varius: pie1, pie2, sav2
 Deze waarschijnlijk op *Trifolium*-soorten (klaver) levende kever werd in 1996 voor het eerst uit Nederland gemeld door Sterrenburg van de vindplaats Cottessen, daarna ook van diverse plaatsen in het Roerdal (Cuppen et al. 2003a).
Bruchidius villosus: sav2, vijl5
Donacia versicolore: cam1
Donacia marginata: cam1
Donacia vulgaris: roo
Donacia simplex: cam1, cam2
Donacia cinerea: roo
Plateumaris sericea: cam1, cam2
Plateumaris consimilis: cam1, cam2
Oulema gallaeciana: cam1, cam2, pie1, pie2, roo, sav2, vijl6
Oulema melanopus: cam1, cam2, (roo)
¹² *Oulema duftschmidi*: cam1, pie1, pie2, sav2
 De mannetjes van *O. duftschmidi* en *O. melanopus* zijn goed te onderscheiden op basis van de flagel in de scleriet van de penis, de vrouwtjes op basis van de spermatheca. Voor Nederland werd *O. duftschmidi* voor het eerst gemeld in 1992, onder andere uit Limburg (Beenen &

Winkelman 1992).

Crioceris asparagi: pie1

Lilioceris merdigera: sav2

Labidostomis longimana: pie1, pie2, roo

Een zeldzame soort die in haar verspreiding beperkt is tot Limburg.

Cryptocephalus aureolus: pie1

Deze zeldzame soort werd gesleept in een kalkgrasland.

Cryptocephalus moraei: cam1, pie1, pie2, roo, sav2, vijl6

Cryptocephalus vittatus: pie1, pie2, roo

Cryptocephalus ocellatus: roo

Leptinotarsa decemlineata: vijl6

Chrysolina herbacea: cam1

In haar verspreiding beperkt tot de provincie Limburg.

Chrysolina fastuosa: cam1, cam2, euv, sav2, vjic, vijl4, vijl5

Chrysolina polita: cam1, cam2, pie1, roo

Chrysolina sturmi: par2

Chrysolina varians: bob, pie1, pie2

Chrysolina hyperici: pie1, pie2

Chrysolina marginata: pie1

Deze soort werd ongeveer 100 jaar geleden voor het laatst gevonden op de Sint Pietersberg (Beenen 2008).

Gastrophysa polygona: pie1

Gastrophysa viridula: cam1, pie, vjic, vijl7

Phaedon cochleariae: cam1, cam2

Phaedon armoraciae: roo

Hydrotassa glabra: cam1

Hydrotassa marginella: cam1, cam2

Plagioderma versicolora: cam3

Gonioctena olivacea: vijl5

Phratora vitellinae: cam1

Galerucella pusilla: cam2

Galeruca tanacetii: pie2, roo

Galeruca pomonae: pie1

Deze eertijds op de zandgronden wijd verbreide soort is na 1950 slechts bekend uit Zuid-Limburg en van een vondst uit de duinen te Bloemendaal (Beenen et al. 2006).

Phyllotreta nemorum: cam1, pie2, roo

Phyllotreta undulata: cam2, elz, euv, pie1, roo

Phyllotreta ochripes: euv

Phyllotreta atra: cam2, pie2

Phyllotreta punctulata: pie1

Phyllotreta consobrina: pie1

Phyllotreta consobrina en *P. punctulata* zijn beide recent alleen in Limburg aangetroffen.

Aphthona nonstriata: cam1, cam2

Longitarsus succineus: pie1

Longitarsus melanocephalus: pie1, pie2, roo

¹³*Longitarsus ballotae*: pie2

De eerste waarneming van deze *Longitarsus*-soort werd gedaan op 4 januari 2001 toen een exemplaar werd gezeefd uit strooisel aan de voet van een steilwand bij de Duivelsgrot op de Sint Pietersberg (Beenen & Winkelman 2002). Hier groeiden ook enkele exemplaren van de voedselplant *Marrubium vulgare* (malrove). Nu werd een exemplaar gesleept op dezelfde vindplaats.

Longitarsus luridus: sav2

¹¹*Altica lythri*: cam1, (roo)

Deze op *Epilobium hirsutum* (harig wilgenroosje) levende soort werd voor het eerst gemeld van een moerasje bij Cottessen (Brakman 1968), ongetwijfeld dezelfde vindplaats als de huidige. De soort is overigens niet zeldzaam in geheel Nederland.

Hermaeophaga mercurialis: sav2

Deze soort is alleen bekend uit Limburg en leeft op *Mercurialis perennis* (overblijvend bingelkruid).

Neocrepidodera transversa: pie2

Neocrepidodera ferruginea: cam2, elz, roo, vjic

Hippuriphila modeeri: cam1, roo

Crepidodera fulvicornis: bob, sav2

Crepidodera aurata: cam1, euv, sav2

Crepidodera plutus: euv

Epitrix pubescens: cam1, cam2, roo

Podagrica fuscicornis: gro, pie1, pie2, vjic

Een vrij zeldzame soort die leeft op *Malva* spp. (kaasjeskruid) en *Alcea rosea* (stokroos).

Chaetocnema mannerheimii: cam1

Chaetocnema arida: cam2

Chaetocnema hortensis: euv, roo

Sphaeroderma testaceum: pie2, roo, sav2

Sphaeroderma rubidium: cam2, pie1, pie2, roo

Psylliodes affinis: cam2

Psylliodes chrysocephalus: cam2

Psylliodes napi: cam1

Psylliodes dulcamare: euv

Cassida viridis: cam1, cam2

Cassida vibex: pie2, pla

Cassida rubiginosa: cam2, pie2, roo

Cassida stigmatica: pie1

Cassida denticollis: pie1, pie2

ANTHRIBIDAE

Bruchela suturalis: pie2

Bruchela rufipes: pie2

Platyrhinus resinosus: vijl6

Rhaphitropis marchicus: cam2

Platystomos albinus: sav2

Choragus sheppardi: bob, sav2

RHYNCHITIDAE

Neocoenorrhinus germanicus: cam3

Deporaus betulae: cam3

ATTELABIDAE

Apoderus coryli: vijl7

APIONIDAE – spitsmuisjes

Ceratapion onopordi: pie1, pie2

¹⁴*Ceratapion gibbistrostre*: pie1, pie2, pla

Uit recent onderzoek is gebleken dat vrijwel alle vondsten van *C. carduorum* in werkelijkheid tot *C. gibbistrostre* behoren (Heijerman & Alders 2001). Deze soort is zeer gewoon op distels van de genera *Carduus* en *Cirsium*.

Aspidapion radiolus: elz, pie1, pie2

Aspidapion aeneum: pie1, pie2

Kalcapion pallipes: sav2

Pseudapion rufirostre: elz, pie1

Malvapion malvae: elz, pie1

⁹⁹*Rhopalapion longirostre*: gro, pie1, vjic

Deze spitsmuis met een wel zeer lange snuit, bij de vrouwtjes is deze vrijwel net zo lang als de rest van het lichaam, werd in 1993 voor het eerst op *Alcea rosea* (stokroos) waargenomen in een tuin in Arnhem (Kuijper-Nannenga 1995).

Recent neem het aantal vondsten snel toe.

Protapion fulvipes: cam1, pie1, pie2, roo, sav2

Protapion nigritarse: pie2, roo

Protapion filirostre: roo

Protapion trifolii: cam1, pie1, pie2, pla, sav2

Protapion apricans: cam1, pie1, pie2

Protapion assimile: cam1, pie1, pie2

Perapion violaceum: cam2, pie1, pie2, pla

Perapion curtirostre: pie1, pie2

Catapion seniculus: pie2

Catapion pubescens: roo

Stenopterapion tenue: pie2

Ischnopterapion loti: pie1, pie2

Ischnopterapion virens: pie2

Oxystoma cracca: sav2

Eutrichapion viciae: pie2

Eutrichapion ervi: pie1

ERIRHINIDAE

Tanysphyrus lemnae: cam1, roo

Notaris acridula: cam3

CURCULIONIDAE – snuikevers

Otiorhynchus raucus: pie1, pie2, roo, sav2

Otiorhynchus singularis: sav2, vijl4

Otiorhynchus ovatus: elz, pie1, roo

¹⁵*Simo variegatus*: pie1

Bij een bewerking van het Nederlandse materiaal van het genus *Simo* bleken alle exemplaren te behoren tot *S. variegatus* en niet tot *S. hirticornis*, die als enige vertegenwoordiger op de lijst stond (Heijerman 2002). De soort lijkt in haar verspreiding beperkt tot Zuid-Limburg.

Caenopsis fissirostris: vijl4

Phyllobius viridearis: pie1, pie2

Phyllobius roboretanus: bob, pie1

Phyllobius pomaceus: euv, pie1, roo

Phyllobius argentatus: cam2

Phyllobius betulinus: pie1, pie2

Trachyphloeus scabriculus: pie1

Trachyphloeus asperatus: sav2

Polydrusus impar: vijl4

Een zeldzame snuitkever die in Nederland uitsluitend in Zuid-Limburg is waargenomen.

Polydrusus pallidus: vijl4

Polydrusus impressifrons: roo

Polydrusus tereticollis: vijl4

Polydrusus formosus: cam3, euv, pie1, sav2

Liophloeus tessulatus: bob, pie1, sav2

Barypeithes araneiformis: sav2

Barypeithes pellucidus: elz, euv, pie1, pie2, roo, sav2, vijl4, vijl5

Strophosoma melanogrammum: bob, sav2, vijl5

Strophosoma capitatum: sav2, vijl4

Barynotus obscurus: pie1, vijl4

Sitona cambicus: cam1

Sitona lineatus: pie1, pie2

Sitona suturalis: pie1

Sitona sulcifrons: pie1, pie2

10. De zeldzame snuitkever *Lixus angustatus* werd gevangen in het Bovenste Bosch. Foto: Theodoor Heijerman.

10. The rare Dutch weevil *Lixus angustatus* was captured in the Bovenste Bosch.

Sitona lepidus: cam1, pie1, pie2, roo

Sitona hispidulus: pie2, roo

Sitona cylindricollis: pie2

Sitona humeralis: pie2, roo

Tanymecus palliatus: pie1, pie2, pla, roo

¹⁶*Lixus angustatus*: bob

De eerste Nederlandse waarneming van deze soort (figuur 10) werd in 1990 gedaan door P. Poot (Heijerman, 1993). Er zijn slechts enkele waarnemingen bekend uit Limburg.

Larinus planus: cam1, cam2, pla

¹⁷*Larinus turbinatus*: cam3, pie1, pie2, pla

Een bewoner van *Cirsium*- en *Carduus*-soorten, die pas onlangs voor het eerst uit Nederland werd gemeld, onder andere uit Limburg waar het eerste exemplaar werd gesleept in het Savelsbosch (Heijerman 2007). De soort lijkt zich vrij snel uit te breiden.

Rhinocyllus conicus: pie1, pie2

Een zeldzame snuitkever die alleen uit Limburg bekend is.

Stereocorynes truncorum: cam3

Dorytomus longimanus: pie1

Dorytomus taeniatus: pie1

Tychius squamulatus: pie1

Tychius junceus: pie2, roo

Tychius picirostris: cam1, par2, pie1, pie2, roo

Tychius meliloti: pie1, pie2

Tychius pusillus: pie2

Sibinia cf *primita*: roo

Anthonomus pedicularius: bob

Anthonomus rubi: pie1, pie2, sav2

Bradybatus fallax: sav2

Curculio glandium: cam3, pie1, sav2

Magdalis ruficornis: cam2

Magdalis flavicornis: cam3

Leiosoma deflexum: roo, sav2

Hypera zoilus: roo

Hypera meles: pie1

Hypera plantaginis: pie2

Hypera postica: pie1, pie2, pla, roo

Hypera nigrirostris: pie2

Kykliocalles roboris: cam2, pie2, sav2, vijl3.

vijl4

¹⁸*Acalles misellus*: pie2, sav2, vijl4

Soorten van het genus *Acalles* worden vaak gevonden door het afkloppen van jonge scheuten en opslag aan de voet van oude bomen van onder andere de genera *Tilia*, *Alnus*, *Fagus* en *Quercus*. Daarnaast kunnen ze gezeefd worden. *Acalles misellus* werd voor het eerst in Nederland verzameld in 1993 in het Savelsbosch (Heijerman 2004)

Ruteria hypocrita: sav2

Deze soort is alleen bekend van het Savelsbosch (Heijerman 2004).

Aulacobaris lepidii: roo

Aulacobaris picicornis: pie2

Limnobaris cf *dolorosa*: cam1

Mononychus punctumalbum: cam1, cam2

Rhinoncus pericarpus: cam1, cam3, pie1, roo, vijl5

Coeliodes nana: pie1

Zacladus exiguus: pie1

Ceutorhynchus erysimi: pie1, pie2, sav2

Ceutorhynchus chalybaeus: pie2

⁹⁹*Ceutorhynchus sulcicollis*: pie1

Ceutorhynchus pallidactylus: pie1, roo

Ceutorhynchus cochleariae: cam1

Ceutorhynchus constrictus: pie1

Ceutorhynchus assimilis: bob

Ceutorhynchus typhae: cam1, pie2

Ceutorhynchus pyrrhorhynchus: pie1, roo

Parethelcus pollinaris: pie1

Glocianus distinctus: pie2

Glocianus punctiger: cam1, roo

Microplontus rugulosus: pie1

Hadroplontus trimaculatus: pie1

Trichosirocalus troglodytes: pie1, pie2

Trichosirocalus spumyi: pie1

Nedyus quadrimaculatus: bob, cam1, cam2, elz, euv, sav2, vaa2

Mecinus pyraeter: pie1, pie2, sav2

⁹⁹*Gymnetron pascuorum*: pie1, pie2

Gymnetron veronicae: cam1

Gymnetron antirrhini: pie2

Cleopomiarus graminis: pie2

Miarus campanulae: vijl2

Cionus alauda: cam1, cam2, pla, vijl2

Cionus tuberosus: pie1, vijl5

Stereonychus fraxini: bob

Rhampus pulicarius: bob, pie1

Scolytus rugulosus: cam2

Scolytus intricatus: elz

Scolytus mali: cam2

Hylastes opacus: vijl4

11. De prachtkever *Anthaxia salicis* werd op de Sint Pietersberg gevonden. Foto: Theodoor Heijerman.

11. The pasture splendour beetle *Anthaxia salicis* was found at the Sint Pietersberg.

Hylastes cunicularius: vijl4, vijl5

Hylurgops palliatus: vijl4, vijl5

^{LI} *Polygraphus poligraphus*: vijl4

Leperisinus fraxini: bob, pie1, pie2, sav2

Crypturgus sp.: vijl4

Crypturgus pusillus: bob, vijl5

Xylocleptes bispinus: bob, pie1

Dryocoetes autographus: bob, vijl4, vijl5

Dryocoetes villosus: sav2

⁹⁹ *Gnathotrichus materiarius*: bob

⁹⁹ *Taphrorychus bicolor*: sav1, sav2

Taphrorychus villifrons: sav1, sav2

Pityogenes chalcographus: vijl4, vijl5

⁹⁹ *Ips typographus*: bob, pie2, vijl4, vijl5, vijl7

Xyleborus sp.: sav2, vijl4

Xyleborus saxeseni: sav2

De verzamelactiviteiten van de coleopterologen waren dit jaar duidelijk beperkt tot een kleiner aantal deelgebieden dan in voorgaande jaren, terwijl binnen de deelgebieden ook nog sprake was van concentratie in een of twee kilometerhokken. Daarbij kwamen de belangrijkste en meest kenmerkende biotopen van Zuid-Limburg alle aan bod: kalkgraslanden, hellingbos, hoogstamboomgaard, mergelgroeve en bergbeek(je). Vanwege de zeer hoge waterstanden en hoge stroomsnelheden waren de grotere bergbeken als Geul en Gulp slechts in beperkte mate bemonsterbaar. Het aantal bijzondere soorten, met name soorten die slechts een zeer beperkt areaal in Nederland (Zuid-Limburg) hebben, was dit jaar uitzonderlijk groot. Helaas laat de beschikbare ruimte in dit

verslag niet toe aan alle zeldzaamheden en opmerkelijke soorten uitgebreid aandacht te schenken. De onderzochte deelgebieden zijn: de omgeving van Camerig (cam), het Nederlandse deel van de Sint Pietersberg (pie), de mergelgroeve bij 't Rooth (roo), het Savelsbosch (sav), het Vijlenerbosch (vijl) en de oevers van de Geul (par) en de Gulp (euv).

In de omgeving van Camerig werd vooral aandacht besteed aan poeltjes, kwelmoeras en vochtige hooi- en weilanden langs de Geul, daarnaast de Bellet-boomgaard bij Cottessen, en ook werden enkele waarnemingen gedaan in de zuidelijkste laagstgelegen rand van het Vijlenerbosch. In dit deelgebied werden 289 taxa waargenomen. Waterkevers werden verzameld in een poel met veel kroos in een weiland en op relatief diepe kwelplekken in een kwelmoeras, waarbij ook veel hygrofiele terrestrische kevers werden gevonden. Het aantal bijzondere soorten was beperkt, met als meest opvallende soorten de waterkevers *Hydroporus melanarius* (meestal in hoogvenen en vennen), *Hydraena assimilis*, *Elodes minuta* en *E. elongata*, en de oeverbewonende *Bledius defensus*, *Curimopsis setigera* en *Melanophthalma suturalis*, daarnaast veel fytofagen van moerasplanten zoals de bladkevers *Plateumaris consimilis*, *Chrysolina herbacea*, *Hydrothassa glabra* en *H. marginella*, en de snuitkevers *Gymnetron veronicae* en *Cionus alauda*. Langs de oevers van Berversbergbeek werden enkele bijzonderheden verzameld als de kortschilden *Lesteva monticola* en *L. pubescens*, de moerasweekschild

Cyphon palustris, de lycide *Omalis fontisbella-quaei* en de snuitkever *Stereocorynes truncorum*. Heel bijzonder was de hoogstamboomgaard te Bellet met zeer veel dood hout en bossen met uitgewaaide takken. Hier werden tal van bijzondere soorten van de meest uiteenlopende families verzameld door het kloppen van takkenbossen, het zeven van molm van een holle boom en visuele inspectie van loslatende schors van dode bomen, en er werd gesleept. Zeer zeldzame soorten waren onder andere de boktor *Molorchus umbellatarum*, de anthribide *Rhaphitropis marchicus*, de scydmaenide *Scydmaenus perrissii*, de corylophide *Clypastraea nana*, de scraptiide *Scrapta fuscata* en de cryptophagiden *Caenoscelis ferruginea* en *Cryptophagus fuscicornis*.

Op het Nederlandse deel van de Sint Pietersberg werd vooral verzameld in de omgeving van het Popelmondedal en nabij Neerkanne, waarbij de meeste aandacht uitging naar de kalkgrashellingen en in mindere mate naar het bos. Op de kalkgraslanden werd door iedereen uiteraard gesleept in de zeer kruidrijke vegetatie, daarnaast werd ook schapenmest onderzocht. Op de overgang van grasland naar bos werden de in de bosrand voorkomende struiken geklopt. In het bos werd gekeken onder dood hout, achter schors, daarnaast zaten er enkele kevers aan het lopende sap van een beschadigde eik (*Quercus*). In het bos lag een hoopje illegaal gestort gazonmaaisel dat werd uitgezeefd. In totaal werden in dit deelgebied 274 taxa gezien waar-

bij met name de lijst van fytofagen erg lang is en veel bijzondere soorten telt. In de hoopjes gazonmaaisel waren kortschilden van de genera *Anotylus* en *Atheta* goed vertegenwoordigd, daarnaast ook veel vrij algemene soorten uit de families Cryptophagidae en Corticariidae. Bij het slepen werden zeer veel bijzonder zeldzame soorten gevangen, onder andere de melyride *Charopus pallipes*, de mordelliden *Mordellistena weisei*, *M. acuticollis* en *M. pumila*, de prachtkevers *Anthaxia salicis* (figuur 11) en *A. nitidula* en de snuitkevers *Larinus turbinatus*, *Rhynocillus conicus*, *Cleopomiarus graminis* en *Aulocobaris picicornis*, daarnaast talrijke bladkevers, waarover recent uitvoerig bericht is door Beenen (2008). Onder een liggende boomstam tenslotte waren het klein vliegend hert *Dorcus parallelipedus* (vrij algemeen in Zuid-Limburg), *Symbiotes gibberosus* en de zeer fraai roodzwart gekleurde *Endomychus coccineus* de meest opvallende soorten.

De mergelgroeve bij 't Rooth werd door de meeste coleopterologen bezocht. Ondanks een heftige onweersbui midden op de dag werden hier in totaal 305 taxa verzameld, waarmee dit de soortenrijkste locatie was en dit terwijl de activiteiten voornamelijk beperkt bleven tot het verzamelen van water- en oeverkevers en het verzamelen van een tijdelijke regenwaterplas. In diverse poeltjes, variërend in oppervlakte en vooral bodemsamenstelling (kale mergel tot humeuze bodems), werden als bijzondere waterkevers genoteerd: *Haliplus obliquus* (levend van kranswieren), *Hygrotus confluens* (een pioniersoort), *Agabus biguttatus* (bewoner van bergbeekjes), *Laccobius striatulus* en *L. sinuatus* (beide soorten meestal in stromend water). Langs de oevers van poelen, maar vooral in een grote tijdelijke regenwaterplas ontstaan na het onweer werden zeer veel bijzondere loopkevers waargenomen zoals *Dyschirius angustatus*, *Bembidion milleri*, *B. stomoides*, *B. fluviatile* en *Bradycellus csikii*, daarnaast diverse Leiodidae en Staphylinidae, zoals *Platystethus capito*, *P. degener*, *P. nitens*, *Stenus contumax*, *Scopaeus sulcicollis* en diverse *Bledius*-soorten. De groeve wordt begraasd door geiten waardoor in de tijdelijke poel ook veel uitgespoelde mestkevers (*Aphodius*-, *Onthophagus*- en *Cercyon*-soorten) konden worden verzameld. Zeer bijzonder zijn ook de pilkevers *Chaetophora spinosa* en *Curimopsis setigera*, en de snuitkever *Aulocobaris lepidii*, die van slechts weinig recente vindplaatsen bekend zijn. Op *Typha latifolia* (lisdodde) werd de behaarde riethaan *Donacia cinerea* waargenomen.

Het Savelsbosch is een fraai hellingbos met een hoogteverschil van circa 50 m dat gedomineerd wordt door *Fagus sylvatica* (beuk), *Carpinus betulus* (haagbeuk), *Prunus avium* (kers), *Tilia* (linde), *Acer pseudoplatanus* (esdoorn) en *Betula* (berk), met een bijzonder rijke ondergroei, onder andere *Circaea lutetiana* (groot heksenkruid), *Mercurialis perennis* (overblijvend bingelkruid) en *Allium ursinum* (daslook).

Hier werd gesleept, geklopt en bodemateriaal gezeefd, en werden schors en boomstammen onderzocht, wat resulteerde in 174 taxa. De keverfauna telde tal van zeldzame soorten die voornamelijk in Zuid-Limburg voorkomen, waaronder veel soorten die aan dood hout gebonden zijn. Bij het slepen en kloppen werden wel zes soorten uit de familie Anobiidae waargenomen, daarnaast de slechts van enkele waarnemingen bekende eucnemide *Microrhagus lepidus*. De op het overblijvend bingelkruid levende *Hermaeophaga mercurialis* was talrijk op de voedselplant. Achter de schors van een dode *Acer pseudoplatanus* (esdoorn) was het rond vliegend hert *Sinodendron cylindricum* de opvallendste soort door haar grootte. Veel kleiner, maar net zo bijzonder waren onder andere *Placonotus testaceus*, *Cis setiger*, *Latridius hirtus* en zes soorten Scolytidae (tegenwoordig worden deze tot de Curculionidae gerekend). Uit het bodemmateriaal werden als meest zeldzame soorten de kortschild *Xylodromus testaceus* en de cryptophagiden *Cryptophagus punctipennis* en *C. pallidus* gezeefd.

Het Vijlenerbosch is met het aangrenzende Malensbosch, bij Vaals, het hoogst gelegen bos in Nederland. Het hoogteverschil tussen de top in het Malensbosch (290 m +NAP) en het dal bedraagt ongeveer 90 meter. De hooggelegen kernen van het bos bestaan voornamelijk uit *Picea abies* (spar), de lager gelegen delen vooral uit loofbomen, waaronder veel esdoorn. Hier werd vooral verzameld op een kapvlakte in een sparrenbos, waarin nog veel stammen en stapels met dode takken lagen. Om deze reden is ook hier het aantal keversoorten dat aan dood hout gebonden is groot, met in totaal 105 waargenomen soorten. Enkele van de opvallendste soorten zijn de boktor *Hylotrupes bajulus*, die vaker als schadelijk soort in huizen wordt aangetroffen dan in het veld, de lycide *Omalisus fontisbellaquaei*, de uitsluitend uit Limburg bekende ostomide *Nemosoma elongatum* en de zeldzame snuitkevers *Acalles roboris* en *A. misellus*. *Biphyllus lunatus* is een zeldzame keversoort die leeft in de kogelhoutskoolzwam *Daldinia concentrica*. Achter schors en in het buitenste hout van sparren werden maar liefst tien soorten Scolytidae verzameld.

Langs de oevers van de Geul en de Gulp werden elk slechts 80 soorten gesignaleerd. De lage aantallen zijn te wijten aan de ontoegankelijkheid van de bergbeken door de extreem hoge waterstanden. Toch werden hier ook enkele bijzondere soorten verzameld, zoals de overbewonende waterkevers *Ochthebius bicolon* en *Helophorus arvernicus* (alleen langs de Geul), beide uitsluitend voorkomend langs snelstromende beken. Uitsluitend langs de Gulp werden de relatief zeldzame kortschilden *Lesteva punctata*, *Carpelimus similis*, *Myllaena elongata*, *M. brevicornis* en *Scaphisoma assimile* aangetroffen; *Anthophagus praeustus* kwam langs beide beken voor.

Sinds de hernieuwde jaarlijkse verslaglegging

over de verzamelactiviteiten tijdens de NEV-zomerbijeenkomsten werd driemaal de provincie Limburg bezocht. In 1991 werden 305 kevertaxa gemeld tijdens de bijeenkomst te Mechelen (Vorst et al. 1992), in 1999 te Hunsel werden 760 taxa gemeld (Cuppen et al. 2000) en in 2002 te Herkenbosch werden 793 taxa gerapporteerd (Cuppen et al. 2003a). Vooral duidelijk wordt dat we in 1991 nog als oprechte keveramateurs konden worden beschouwd, maar dat we in de loop der tijd geëvolueerd zijn tot een sterke en fanatieke groep coleopterologen die binnen het tijdsbestek van een weekend in staat is een lange lijst van taxa te produceren. Bovendien kunnen we langzaam maar zeker op basis van onze ervaringen de vangsten beter duiden. Daarnaast kunnen we nu gaan nadenken over het maken van verspreidings- en ecologische atlanten van verschillende keverfamilies, waartoe de gegevens van de zomerbijeenkomsten een waardevolle bijdrage zullen vormen.

PSEUDOSCORPIONES – bastaardscorpionen

G. Vierbergen

CHERNETIDAE

Chernes cimicoides: cam3 (1 ex.)

Mogelijk heeft deze Europese soort slechts een klein verspreidingsgebied in Nederland; de enige bekende vondst is van Cottessen in 1981, 'uit knotwilg langs de Geul' (Van de Toren 2005). Dit is een vindplaats op minder dan 2 km van de hier vermelde vondst.

ACARI – mijten

G. Vierbergen

PHYTOSEIIDAE

Amblyseius andersoni: kun2 (3 ♀)

Anthoseius richteri: kun2 (4 ♀, 2 ♂)

Euseius finlandicus: kun2 (20 ♀, 5 ♂, 1 Dn)

Neoseiulus cucumeris: fro (1 ♀)

^{NL} *Proprioseiopsis okanagensis*: kun1 (1 ♀)

Typhlodromus pyri: kun2 (1 ♀)

ANYSTIDAE

Anystis baccharum: fro (1 ♀), hur (1 Dn), kun2 (2 ♀)

TETRANYCHIDAE

Bryobia kissophila: kun2 (5 ♀, 1 Dn)

Bryobia rubrioculus: kun2 (2 ♀, 2 N, 2 L)

^{NL} *Eotetranychus fagi*: elz1 (2 ♀)

Oligonychus karamatus: vij1 (3 ♀)

ERIOPHYIDAE

Aceria origani: kun1

Viltgallen op *Origanum vulgare* met vele mijten. De roofmijt *Proprioseiopsis okanagensis* (Chant) werd hier geklopt uit een wegbermvegetatie (vnl. *Trifolium pratense* en *Mentha suaveolens*) aan de voet van de Kunderberg en wordt hier